

NOWY CZAS

KATOWICE
UL. MIELECKIEGO 8
TELEFON 29-48

10 GR.

REPREZENTACJA

BIELSKO, nalejowa ul. 26-6
BOSKOWIEC, Redzińska 12 L. 6-42
CIESZYN, ulica Głęboka Nr. 20
RYBNIK, Mikołaja Reja Nr. 6
YARNOUSKIE GÓRY — LUBLINIEC

Gigantyczny lot Matterna Nowy Jork--Oslo--Moskwa--Omsk i dalej naokoło świata

OSLO (Norwegia), 6.6. Wczoraj rano lotnik Mattern, odbywający lot naokoło świata, wylądował o 15 mil od Oslo i po 2-godzinnym postoju wyruszył w dalszą drogę do Moskwy.

Mattern oświadczył, że z powodu gęstej mgły stracił chwilowo orientację i wziął wybrzeże norweskie za Szkocję.

W tym okresie Mattern — jak mówił — zamierzał osiągnąć Berlin, rezygnując chwilowo z przylotu do Moskwy.

Nad wyspa Jomfruland u wybrzeży zachodnich Norwegii Mattern zdecydował się opuścić na ziemię, dostrzegłszy tam dobre warunki do lądowania.

W momencie tym znajdował się w powietrzu od przeszło 23-ch godzin.

Z zapasów, które zabrał ze sobą, pozostawało mu wtedy jeszcze 500 litrów benzyny i 40 litrów oliwy.

MOSKWA, 6.6. Lotnik Mattern wylądował w Moskwie o godz. 15.55 według czasu miejscowego.

Znakomitego lotnika powitali na lotnisku moskiewskim przedstawiciele sowieckich władz lotniczych i licznie zgromadzeni reprezentanci prasy sowieckiej i zagranicznej.

Lotnicy sowieccy witali Matterna owacyjnie.

Mattern oświadczył, że ma zamiar za parę godzin wyruszyć w dalszą drogę via Swierdłowski i Irkuck.

Korespondentowi Polskiej Agencji Telegraficznej udało się uzyskać u Matterna krótki wywiad, w którym lotnik oświadczył, że wyleciał z Nowego Jorku w kierunku Nowej Ziemi, zamierzając początkowo wylądować w Paryżu. Jednak w odległości 400 mil od wybrzeży amerykańskich rozpoczęła się strefa silnego mrozu, wskutek czego większą część lotu nad oceanem Mattern musiał odbyć bardzo nisko nad powierzchnią morza, gdyż groziło mu

zamrożenie motoru.

W związku z tem Mattern musiał wylądować na wysepce Jomfruland w pobliżu wybrzeży norweskich, skąd dopiero odleciał do Oslo.

Lot nad Atlantykiem trwał 23 godziny. Podróż z Oslo do Moskwy odbył Mattern w fatalnych warunkach atmosferycznych.

W gęstej mgie lotnik cały czas szybował w warunkach tak zw. „ślepego lotu“.

Granicę sowiecką przekroczył

od strony Estonii.

Z Moskwy Mattern startuje dziś wieczorem do dalszego lotu przez Kazan, Ural, Irkuck, Chabarowski do miasta Nome na Alasce, a stamtąd do Nowego Jorku.

Pomimo wielkiego zmęczenia lotnik jest w doskonałej formie i nie zgodzi się na dłuższe zatrzymanie

się w Moskwie, mimo, iż w ciągu dotychczasowego lotu spał zaledwie 2 godziny.

MOSKWA, 6.6. — James Mattern po 9-godzinnym odpoczynku w Moskwie odleciał w dalszą drogę o godz. 1 m. 14. Następny etap jego podróży liczy 6.950 km.

MOSKWA, 6.6. — Według radiogramu nadesłanego z portu lotniczego w Kazaniu zauważono tam samolot Matterna o godz. 4.25 (godz. 6.25 według czasu warszawskiego).

Samolot zatoczył łuk nad lotniskiem i nie przerywając lotu, poszybował dalej w kierunku Swierdłowska.

LONDYN, 6.6. Według otrzymanych tu doniesień, lotnik amerykański Mattern przeleciał nad Kazaniem i obecnie znajduje się w drodze do Omska.

MOSKWA, 6.6. — Lotnik amerykański Mattern wylądował w Omsku o godz. 13.35 według czasu moskiewskiego.

Potworne samobójstwo studenta Z bagnetem wbitym w pierś wyskoczył z IV piętra

Student Zygmunt Budkiewicz, lat 23, od dłuższego czasu był mieszkańcem Domu Akademickiego przy ul. Grójeckiej 39 w Warszawie. Budkiewicz,

zawsze spokojny,

nie zdradzał objawów żadnego zderzenia nerwowania. Nic nie wskazywało, że w duszy młodzieńca kryje się jakaś tragedia, która popchnie go

w otchłań śmierci.

Wczoraj w godzinach popołudniowych liczni przechodnie ul. Grójeckiej spostrzegli na parapecie okna jakiegoś studenta, który w chwilę potem

wyskoczył na bruk ulicy.

Wezwane Pogotowie Lekarskie przewiozło nieszczęśliwego studenta do szpitala Dzieciątka Jezus.

Budkiewicz doznał złamania obu nóg, pęknięcia kręgosłupa. Pożatem skonstatowano ranę ciętą w pierś.

Po przeprowadzeniu dochodzeń okazało się, że nieszczęśliwy student popełnił potrójne samobójstwo. Najpierw przeciął sobie żyłę lewej ręki, poczem wskoczył na parapet okna i wbił w pierś bagnet wojskowy i wraz

z tkwiącym w piersi bagnetem wyskoczył z okna.

Budkiewicz przewieziony do szpitala Dz. Jezus zmarł.

Zamach na posła afgańskiego w Berlinie

BERLIN, 6.6. Dziś o godz. 13-ej w gmachu poselstwa afgańskiego dokonano zamachu rewolwerowego na posła Afganistanu w Berlinie.

Zamachu dokonał obywatel afgański Kemal Syed, który pod pretekstem konieczności widzenia się z posłem wszedł do gabinetu i dał 5 strzałów. Jedna z kul trafiła posła w pierś.

Stan ранego budzi poważne obawy. Sprawcę zamachu aresztowano. Odmawia on wszelkich wyjaśnień.

BERLIN, 6.6. — Poseł afgański Sirdar Mohammed, Aziz Khan, na którego dokonano dziś zamachu, zmarł po przewiezieniu go do szpitala wskutek odniesionych ran.

Sirdar Mohammed Aziz Khan jest starszym bratem obecnie panującego króla Afganistanu.

Fabryka pieniędzy w więzieniu

LIZBONA, 6.6. — Policja tutejsza wykryła w więzieniu w Limoo iro fabrykę 500-pesetowych banknotów hiszpańskich, czynną od roku 1931-go.

Wykrycie nastąpiło wskutek zdrady jednego z „udziałowców“, niezadowolonego z „dywidendy“.

Wytwórczość krajowa stanowi o dobrobycie obywateli

ZWIEDZAJCIE IV TARGI KATOWICKIE

Najlepsze bezpośrednie źródła zakupu

od 24.V. do 8.VI. 1933

Zastanówmy się trochę ...

Na złodzieju czapka gore...

Z Kwidzyna donoszą:

Z okazji 700-letniej rocznicy założenia miasta Kwidzyna w Prusach Wschodnich odbyły się w niedzielę wielkie uroczystości. W licznych przemowach wygłoszonych przez przedstawicieli władz miejscowych, oraz rządu Rzeszy, podkreślono niemiecki charakter Kwidzyna. Na zakończenie uroczystości odbył się pochód w historycznych kostiumach, m. in. w kostiumach Krzyżaków.

Bardzo to pięknie, że się tak podkreśla „niemiecki” charakter owego Kwidzyna. To jest nawet bardzo potrzebne. Ciągłe trzeba mówić, ciągle przekonywać. Może się w końcu i wzmówi...

Tylko poco odrazu przy takiej zrecznej inscenizacji taki błąd, takie potknięcie się, taka gaffa, taka typowo germańska niezreczność z tym pochodem „Krzyżaków” w kostiumach historycznych?

Przecież jeżeli się komuś tacy Krzyżacy spodoba, gotów jest cze zajrzeć do historii i przypomnieć sobie, dowiedzieć się, jak to też z nimi i było...

Skąd oni do Kwidzyna, a Kwidzyni do nich...

I może wtedy dowiedzieć się o rzeczach, w świetle których przedziwnie owa „niemieckość” i Kwidzyna i całych Prus Wschodnich będzie wyglądała... Może dowiedzieć się, co mówi prawda dziejowa o potwornych rzeziach rdzennie słowiańskiej ludności Gdańska, Królewca, Sztumu, Lidzbarku...

Może się dowiedzieć o gwałtach, łotrystwach, bezprawnych zbrodniach i krzywoprzysięstwach, dzięki którym kradli i wydzielali ziemię rdzennie słowiańskie tak długo, aż po wyklęciu przez papieża obłudnym

Może się dowiedzieć o ich zbrodniach i krzywoprzysięstwach, dzięki którym kradli i wydzielali ziemię rdzennie słowiańskie tak długo, aż po wyklęciu przez papieża obłudnym

Wróżby na dz 5

Wczesne godziny ranne zaznaczają się dodatnio, dzięki wzmożonej ruchliwości umysłowej i przedsiębiorczości jaką się da wówczas odczuwać. Koło południa zaznaczy się działanie dodatnich wpływów, ustalających i harmonizujących, dążenie do solidności, wytrwałości, ustalenia swych warunków życiowych.

Nie należy przytem jednak zapominać, że zaraz po godz. 15-ej możemy już być narażeni na gorszą passę — jakieś zawody, rozczarowania lub też zetknięcie się z ludźmi podstępnyimi, którzy zapragną wykorzystać naszą łatwowierność.

Wprawdzie ten wpływ ujemny, po jakiejś godzinie dwóch — ustąpi, ale wieczorem, koło godz. 21-ej możemy znowu przeżywać jakieś nieoczekiwane niepokoję, nieporozumienia, zawody lub też nagłe zmiany niezbyt miłe.

czołem do nóg króla polskiego uderzyli...

Może się dowiedzieć, jak ich godni następcy i spadkobiercy

kolonizowali, germanizowali, przekreślali nazwy i nazwiska słowiańskie, nie cofali się przed żadną przemocą i gwałtem, by żywił polski na ziemiach polskich zepchnąć jaknajniżej, zmieść z powierzchni ziemi...

Może się dowiedzieć jeszcze wielu innych rzeczy, związanych ściśle z karierą owego krzyżackiego zakonu, po którym spadek wzięli dzisiejsi Niemcy...

Tak — niezreczna jest taka krzyżacka maskarada... I niepotrzebna...

Bo co do owych oficjalnych oświadczeń o „niemieckości” Pomorza, Gdańska, Prus Wschodnich, to te są bardzo potrzebne...

Trzeba mówić o tem i krzyżać jaknajgłośniej...

Wiadomo przecie: „Na złodzieju czapka gore”...

Czy Anglja zapłaci?

Sprawa długów amerykańskich - czarna chmura

LONDYN, 6.6. „Daily Herald” do nosi dzisiaj o silnej presji wywieranej na rząd przez bankierów angielskich, domagających się, aby wielka Brytania odmówiła Ameryce 15 czerwca r. b. wszelkiej spłaty długów. Nawet część dyrektorów Banku angielskiego jest przeciwna spłatom.

Natomiast b. kanclerz skarbu Snowden występuje dziś w „Daily Mail” za płaceniem, doradzając do konania wypłaty w srebrze, co zmniejszy należność z 19 milionów funtów szterlingów do 12 milionów. Honor Wielkiej Brytanji wart jest 12 milionów — kończy Snowden.

Stanowisko rządu brytyjskiego dotychczas nie jest znane.

Niewiadomo również do czego zmierza prezydent Roosevelt. Zaznaczyć jednak należy, iż opozycja kongresu przeciwko prezydentowi rośnie i wątpliwem jest, aby udało mu się uzyskać odroczenie kongresu przed rozpoczęciem wszechświatowej konferencji ekonomicznej.

Taktyka kongresu wyraźnie zmierza do przedłużenia sesji, aby związać ręce prezydenta zarówno w kwestji długów, jak i w sprawie programu działania Ameryki na wszechświatowej konferencji ekonomicznej.

Proces bojówki ukraińskiej o napad na pocztę w Gródku Jagiellońskim

LWÓW, 6.6. Wczoraj rano rozpoczęła się przed tutejszym sądem przysięgłych rozprawa przeciwko dalszym uczestnikom napadu na

pocztę w Gródku Jagiellońskim, do konanego 30. 11. 1932 r. Jak wiadomo, w grudniu ub. r. odbyła się w trybie doraźnym rozprawa prze

ciwko sprawcom napadu: Wasylowi Biłasowi, Dmitrowi Danyłyszynowi, Marianowi Żurakowskiemu i Zenonowi Kossakowi. Pierwsi dwaj w wyniku rozprawy zostali straceni, trzeciemu zamieniono karę śmierci na dożywotnie więzienie, co do Kossaka zaś, zdecydowano przekazać jego sprawę do zwykłego postępowania.

W toku dochodzenia aresztowano jeszcze kilka osób, co do których zachodzi podejrzenie, że są inspiratorami napadu.

Rozprawa przeciwko nim odbędzie się przed sądem przysięgłych.

Na ławie oskarżonych zasiadli: Stefan Maszczyk lat 20, uczeń gimnazjalny, Michał Kuśpiś, lat 23, student Politechniki, Stefan Cap, lat 21, uczeń gimnazjalny, Zenon Kossak, lat 26, b. student Uniwersytetu, Mikołaj Motyka, lat 21, uczeń gimnazjalny, Jarosław Biłas, lat 21, uczeń gimnazjalny i Marja Kowaluk, lat 22, urzędniczka prywatna. Wszyscy oskarżeni należeli do U. O. N.

Rozprawa rozpoczęła się punktualnie o godz. 9-tej rano przy szczelnie wypełnionej publicznością sali.

Skład sądu stanowią: przewodniczący Medyński oraz sędziowie Tertil i Miynarski. Oskarża prokurator Mostowski. Obronę wnoszą znani adwokaci ukraińscy — Starosolski, Szuchewyczyn, Głuszkiewicz.

Jedynie Motyka, który posądzony jest przez Ukraińców o zdradę, ma obrońcę z urzędu adw. Szewczuka.

Do ławy przysięgłych wylosowani zostali przeważnie młodzi ludzie.

Zgłoszone zostało następnie powództwo cywilne na sumę 2.352 zł, 15 gr. tytułem szkód wyrządzonych na pocztę w Gródku.

Proces ten wywołał we Lwowie duże zainteresowanie objawiające się m. in. licznie gromadzącymi się tłumami publiczności już wczesnym rankiem przed rozpoczęciem rozprawy. Potrwa ona prawdopodobnie do 24 b. m.

Wypadek motocyklowy - Sprawca, szofer samochodu - zbiegł

W ubiegły poniedziałek późnym wieczorem przy zbiegu ulicy Aptecznej i Wolności w Świętochłowicach miał miejsce nieszczęśliwy wypadek motocyklowy.

Powracający motorem z wycieczki do domu w Łagiewnikach w towarzystwie swej żony Klary, Bernard Modrzyk (Bytomska 40), wpadł pod samochód osobowy, który bez sygnałów wyjechał nagle z ulicy Wolności.

Skutki tego zderzenia były fatalne.

Wyrzucona z tylnego siedelka p. Modrzykowa, padając na bruk, odniosła tak dotkliwe obrażenia, że musiała ją odwieźć do szpitala. Mąż jej odniósł lżejsze obrażenia.

Motocyklista został tak poważnie uszkodzony, że nie nadaje się do użytku.

Sprawca wypadku, szofer samochodu osobowego, skorzystał z zamieszania i szybko odjechał.

Wypadek na kopalni „Saturn” 3 górników zasypanych

Wczoraj na pierwszym polu kopalni Saturn wskutek tak zwanego tapnięcia zostało zasypanych trzech robotników: górnik Stanisław Mytasek, oraz dwaj ładowacze: Józef Nowak i Jan Węgrzyński. Czwarty robotnik, pracujący w tem miejscu, tuż przed katastrofą odalił się przypadkowo, unikając w ten sposób losu swych towarzyszy.

W ciągu dnia wczorajszego i dzisiaj

szego kilkudziesięciu robotników pracuje nieustannie nad odkopaniem zasypanych. Dziś koło 6-ej wieczorem usłyszano pierwszy sygnał od zasypanych, świadczący, iż ktoś z nich żyje jeszcze.

Prace nad odkopywaniem są utrudnione, ponieważ w dalszym ciągu obrywa się piasek, węgiel i kamienie.

Ostateczny podział mandatów do sejmu gdańskiego

GDAŃSK, 6.6. — Komisja wyborcza ogłosiła dziś następujący ostateczny rezultat wyborów do sejmu gdańskiego: hitlerowcy (narodowi socjaliści) — 107.331 głosów (38 mandatów), socjaliści — 37.882 (13 mandatów), komuniści — 14.566 (5 mandatów), centrum 31.336 (10 mandatów), front narodowo-niemiecki

13.596 (4 mandaty), właściciele nieruchomości 976 (0 mandatów), młodo-niemiecki zakon 1698 (0 mandatów).

Pierwsza lista polska Czarnieckiego 4.358 (1 mandat), druga lista polska dr. Moczyńskiego 2.385 (1 mandat).

Skandaliczne księgi „Polonii”

Zeznania świadków w procesie Kotziasa

Wczorajszy dzień rozprawy Kotziasa i towarzyszy o nadużycia podatkowe, upłynął na przesłuchaniu świadka Gorzelanego i świadka Swula.

Gorzelan na kilka dni przed wykryciem afery podatkowej Kotziasa pożyczył mu 900 dolarów, a na zabezpieczenie tej kwoty otrzymał 20 proc. udziału w firmie, oraz stanowisko prokurenta. W perspektywie czasu świadek Gorzelany stwierdza, że zauważył wówczas rozmaite machinacje, z których sobie początkowo nie zdawał sprawy.

W jego obecności zwrócił się pewnego razu oskarżony Melewicz, były urzędnik skarbowy, telefonicznie z firmy Kotziasa do magazynu Schick, żądając 3 tys. zł. łapówki za przeprowadzoną z dodatnim wynikiem rewizję. Ponadto Melewicz otrzymał od dr. Chroboty 500 zł. za uznanie niewłaściwie zakontowanej przedpłaty za czynsz dzierżawny, a także stwierdził świadek Gorzelany, iż jest mu wiadome, że firma Oberschlesische Gruben-Maschinen-Fabrik, Wagner, wpłaciła Kotziasowi kwotę 3800 z tytułu spreparowania jej ksiąg.

Również oskarżony Zejer żądał w jego obecności od firmy Franciszek Herman większej kwoty na wyjazd z rodziną na etnisko do Rabki. Świadek z całą stanowczością stwierdza, że biuro Kotziasa nastawione było specjalnie na ukrywanie podatków dochodowego i obrotowego, oraz fabrykowało specjalnie dowody kasowe, na zasadzie których przeprowadzano księgowanie.

Obrona usiłuje osłabić zeznania tego świadka faktem, iż przez udzielenie Kotziasowi pożyczki stał się współnikiem firmy, i jest za nią współodpowiedzialny.

Świadek Gorzelany wyjaśnia, w jaki sposób i przy pomocy jakich machinacji został nakłoniony do udzielenia pożyczki, przyczem wskazuje, iż głównie przyczynił się do tego budowniczy Krompiec, który z powodu nadużyć podatkowych zbiegł do Niemiec, a będąc człowiekiem zamożnym zaręczył mu słowem honoru za Kotziasa.

Świadek Swul stwierdza, że rewizję ksiąg handlowych w restauracji Polonia przeprowadzał z ramienia urzędu skarbowego oskarżony Pietruszka. Świadkowi wiadomo, że prowadzący księgi restauracji „Polonia”, Gdulewicz brał pewne kwoty od właściciela na łapówki dla urzędników skarbowych, a zwłaszcza dla Pietruszki.

Zasiadający na ławie oskarżonych Gdulewicz, wyjaśnia, że żądał tylko pewnej kwoty, mającej sta-

nowić odszkodowanie za prowadzenie ksiąg.

Obrona kwestionuje wiarygodność zeznań Swula, który miał mieć jakąś sprawę o krzywoprzysięstwo.

Po zbadaniu akt okazuje się jednak, że dochodzenie o krzywoprzysięstwo przeciw Swule, zostało przez prokuratora umorzone. Księgowość restauracji Polonia była prowadzona skandalicznie, bowiem księgowano niejednokrotnie wydatki trzy i czterokrotnie, za każdym razem stwarzając oddzielne dowody kasowe. Księgi te były przez oskarżonego Pietruszkę uznane za dobre.

Dalszy ciąg zeznań świadków po damy w numerze jutrzejszym.

)*:(

Wybryk hitlerowców

Z Rybnika donoszą: Dzisiejszej nocy w Rydułtowanych wywiesili domorośli hitlerowcy na wysokim maszcie sztandar niemiecki o barwach cesarskich ze swastyką hitlerowską. Sztandar zdjęta policja, która wszczęła poszukiwania za nieustalonymi dotąd prowokatorami.

)*:(

Samobójstwo w hotelu

Wczorajszej nocy zaalarmowano Pogotowie Ratunkowe do hotelu „Redena” w Król. Hucie.

Okazało się, iż w jednym z pokoi targnął się na swoje życie Icek Bloch, wypijając flaszeczkę esencji octowej. Bloch przybył przed dwoma dniami z Berlina. Umieszczono go w szpitalu miejskim.

Bloch zostawił listy pożegnalne do rodziny, zamieszkałej w Kaliszu, jednak nie podał przyczyny desperackiego kroku.

3 miesiące aresztu za zniesławienie woł. Grażyńskiego

W wydziale odwoławczym sądu okręgowego w Warszawie ogłoszono wczoraj wyrok w procesie Władysława Studnickiego, który był skazany przez pierwszą instancję na 3 miesiące więzienia z daro-

waniem kary na zasadzie amnestii za zniesławienie wojewody Grażyńskiego.

Sąd w drugiej instancji wyrok ten zatwierdził z tem, że orzeczoną karę więzienia zamieniono na areszt.

)*:(

Ładny lokator

Przez otwór w suficie chciał okraść jubilera

W czasie zielonych Świąt dokonano śmiałej kradzieży z włamaniem w składzie jubilerskim Juvelia przy ul. św. Jana 11 w Katowicach.

W dniu 1 czerwca wynajął jakiś elegancki pan umeblowany pokój na pierwszym piętrze, położony tuż nad składem jubilerskim.

Spokojnie, nie podpatrywany przez nikogo, nowy lokator wydrążył w podłodze pod deskami otwór, a w czasie świąt przebił pozostałe sklepienie i opuścił się do sklepu po sznurowej drabince, zamierzając dokonać większego rabunku.

Kiedy już gospodarował na dole i przygotowywał sobie łup do zabrania,

został sploszony przez gońca firmy Juvelia i zbiegł, pozostawiając na miejscu łupy i przyrządy do włamań.

Samobójstwo złodzieja

Z Cieszyna donoszą: Wczorajszego wieczoru w jednym z domów przy ul. Teatralnej przytrzymał znanego złodzieja 18-letniego Rudolfa Bromboszcza.

Ujęty przez funkcjonariuszów policji Bromboszcz stawiał opór i w czasie szamotania zdołał wydobyć z kieszeni rewolwer, z którego strzelił sobie w prawą skroń.

Kula przeszła głowę na wylot. Odstawiony natychmiast do szpitala, Bromboszcz zmarł w czasie operacji.

L. Fragnère

Komu Niemcy stawiają pomniki...

Szpieg czy bohater?

Rewelacje o Schlageterze

Schlageter!

Mamy sto przyczyn po temu, by tej awanturniczej postaci poświęcić trochę uwagi.

Schlageter został rozstrzelany, ale żyje mściwy duch jego, żyje całe jego dawne otoczenie, żyją ci, którzy ze Schlageterem na czele szli w bandach orgeszowskich i żełaznych dywizjach kapitana Ehrhardta przeciwko powstańcom naszym na Śląsku i kalali swój mundur potwornym morderstwami powstańców polskich.

Gdyby nie wszystkie te ohydne zbrodnie, których dopuszczał się Schlageter w Bytomiu, Opolu i Katowicach, gdyby nie jego nieprzejednana, barbarzyńska walka z żywołem polskim, nie zajmowałby uwagi Czytelników tem wszystkim, co zamierzam wydobyć na światło dzienne. Przelana krew braci naszych, krew niewinnie zamordowanego dr. Młaskiego, krew tyłu bohaterów, z których zdierało żywcem pasy, którym wybi-

jano zęby, wylupywano bagnetem oczy, rozbijano czaszki — wszystko to krzyczy o sprawiedliwą ocenę tej pozornie łagodnej, zawsze miłe uśmiechniętej postaci. Trzeba ujawnić komu to Niemcy stawiają pomniki, komu biją pokłony i na czyją cześć wyśpiewują patriotyczne hymny.

Możnaby nie protestować przeciwko temu, że naród niemiecki czci swego bohatera, który w okresie okupacji Zagłębia Ruhry wysadził mosty w powietrze, zrywał tory kolejowe, sprzątał w skrytobójczy sposób stojących na posterunku Francuzów, że pielegnuje pamięć jednego z członków organizacji O. H. (Organisation Heinz) która wspólnie z organizacją O. C. (Organisation Consul) obmyśliła i wykonała zamordowanie Erzbergera i Rathenaua, — to są wewnętrzne sprawy niemieckie. Ale trzeba wyrazić zdziwienie, że Niemcy oddają cześć postaci, która służyła niejednemu panu i od-

niejednego brała pieniądze za materiał nie fabrykowany, nie fikcyjny, nie ad hoc stworzony, ale wydobywany z najtańszych skrytek obrzymiej walizy według upodobania tego który materiał ten na bywał za srebrniki francuskie, angielskie, no. i jeżeli o ścisłość chodzi holenderskiego wywiadu.

Przesada? Za każde słowo, które tu pisze, biorę pełną odpowiedzialność i popre je dowodami.

Znam ludzi, którzy prowadzili ze Schlageterem niezmiernie trudne, niezmiernie mozolne pertraktacje. Znam takich, którzy wpłacali mu po kilka tysięcy marek i więcej za materiał szpiegowski uprzednio badany i sprawdzony. O, bo Schlageter był ambity, nie chciał pieniędzy zgóry — coś, co mogło wydać się kupującemu podejrzanem, co mogło nie mieć wartości. Był oficerem armii pruskiej, był sam członkiem wywiadu niemieckiego i znał się na praktykach szpiegowskich przewyborno.

Wspólnik i przelozony Schlagetera, kapitan artylerji Heinz Hauenstein, usiłował wprawdzie zrehabilitować go i poświęcił mu w Nr. 8 pisma „Friedericus Rex” z roku 1928 specjalny artykuł, mający wy-

kazać, że Schlageter kierował się

jakiemś wyższymi szlachetnymi motywami, aby wejść w kontakt z wywiadem obcych mocarstw, ale to wszystko, co przytacza Hauenstein rozwija się pod obuchem całego splotu niezmiernie ciekawych faktów, odstawiających nie tylko rolę samego Hauensteina, ale rolę senatu gdańskiego, prezydium gdańskiej policji, dyrektora t. zw. Landesgrenzpolizei i szefa wywiadu na Pomorze Vogla z Królewca, a wreszcie i kierownika Heimatdienstu z Gdańska, majora Wagnera.

Poznałem Leona Alberta Schlagetera w jednej z restauracji we Wrzeszczu (Langfuhr) przy Hauptstrasse. Siedział tam w towarzystwie znanego mi dobrze szpiega niemieckiego, Wincentego Tomczyka z Tarnowskich Gór, który grasował jakiś czas w Poznaniu, na terenie plebiscytowym Warmji i Mazur, a wreszcie, gdy zaczęło mu się palić pod nogami, zbiegł do Gdańska i tam używał dwa nowe

nazwiska: od prezydium policji gdańskiej jako Leo Halling i od gdańskiego Heimatdienstu jako von Klissingen, vel Vlissingen. Ów Tomczyk, pracujący w najściślejszym kontakcie ze Schlageterem, zwrócił mi na mnie uwagę.

(d. c. n.)

Tajemnice toru wyścigowego**POLICJA WYPOWIADA WOJNĘ BOKMACHEROM**

Z narożnej cukierni oblawa policyjna poszła już utartym szlakiem. Policja doskonale zdaje sobie sprawę gdzie zbierają się konkurenci totalizatora. Komisarz w asyście policjantów i wywiadowców kolejno wstąpił do drugiej narożnej cukierni w okolicach ul. Złotej, potem weszli do salonu bilardowego, później zaś oblawa przeczuciła się na Nowy Świat i Krakowskie Przedmieście. Tu już postępowano dużo łagodniej.

Do podziemi znanej cukierni, gdzie wokół bilardu i stolików, przy których gra się w domino i gdzie zbierają się bookmacherzy, weszli już tylko wywiadowcy policji i wyciągnęli stamtąd znanych sobie agentów i sub-agentów. Odprowadzono sporą grupę osób do urzędu śledczego. Tam posegregowano ich i poddano przesłuchaniu.

W tym czasie gdy przodownicy sporządzali protokoły, w gabinecie szefa brygady fałszerskiej odbywała się odprawa, w której wzięło udział kilku wyższych oficerów policji.

— Proszę panów — referował naczelnik. — Musimy stanowczo dobrać się do bokmacherów. Raz wreszcie trzeba z tem skończyć; nie sposób, aby drwiono z nas w żywe oczy. Co pan może powiedzieć o wynikach swej akcji w tym kierunku — panie aspirancie?

Młody oficer policji zastanowił się chwilę, a później rzekł:

— Oczywiście zgadzam się z panem naczelnikiem, że bokmacherów należy tępić i to jak najgorzej. Chcę jednak zwrócić panów uwagę, iż jest to mafia, która grasuje bynajmniej nietylko na wyścigach. Niech panowie sprawdzą tylko nazwiska. Te same typy przewijają się przez nasze akta nietylko przy wyścigach, ale także przy wszystkich niemal wykrywanych tajnych domach gry. Pozatem powiem panom, że właśnie z pośród bokmacherów rekrutują się szajki specjalnie bezczelnych hien licytacyjnych, którzy stanowią prawdziwe utrapienie przy każdej licytacji, którzy nie dopuszczając do osiągnięcia przyzwoitej ceny licytowanych towarów, wykupują je za grosze, a później sprzedają przez swoich agentów na wózkach po ulicach Warszawy. Nie potrzebuję panom tłumaczyć jak wiele traci na tem zarówno licytowany jak i władze, względnie wierzyciele.

Te słowa młodego aspiranta trafiły do przekonania wszystkim biorącym udział w tej konferencji. Wszyscy doskonale zdawali sobie sprawę, że sprawozdanie aspiranta odzwierciedla tylko szczerą prawdę. Naczelnik urzędu przerwał ciszę, jaka wytworzyła się po ostatnim zdaniu wy-

głoszonym przez szefa brygady fałszerskiej.

— Tak, Tak panowie! Istotnie, musimy powiedzieć sobie, iż w stolicy powstał monopol na wszystkie afery fałszerskie i szulerskie zogniskowane w rękach jednych i tych samych ludzi. Cóż z tego jednak, że znamy ich nazwiska. Cóż z tego, że możemy w każdej chwili położyć im dłoń na ramieniu, skoro oni rozporządzają takim zapasem rozmaitych kruczków, tak są zorganizowani i tak czujni, że zazwyczaj policja przychodzi już zapóźno i nie znajduje w ręku przestępcy żadnych dowodów jego karygodnej działalności. Tem nie mniej panowie prosilibym bardzo, abyście wyteżyli wszystkie swoje siły, żebyśmy w tym jeszcze sezonie bokmacherską mafję na wyścigach zlikwidowali, a jeżeli się to nie uda, to przynajmniej znacznie ograniczyli ich możliwości działania na szkodę naiwnych. Pragnę zwrócić także uwagę panów na to, iż narkotyzowanie koni na wyścigach zaczyna przybierać coraz groźniejsze rozmiary.

Kierownik brygady fałszerskiej kiwał głową potakująco.

— Racja panie naczelniku. Muszę panu powiedzieć, iż otrzymałem ostatnio obszerny raport od centrali kryminologicznej w Wiedniu. Opisują mi oni nowy sposób dopingowania konia, którego jeszcze w Warszawie — mam wrażenie — nie zdołano na torze zastosować. Podobno jest to ostatni pomysł oszustów. Mianowicie koniowi dają do wypicia wodę, w której znajduje się mała żywa rybka — węgorz, wielkości palca. Jak panowie wiedzą, węgorz ma niezwykle twarde życie i połknięty żyje we wnętrzościach konia przez kilka godzin, rzucając się po żołądku, sprawia on zwierzęciu niesłychane bóle. Nie mogąc inaczej reagować koń wyrzywa się jak szalony do biegu, myśląc, że w ten sposób pozbędzie się przykrego uczucia bólu. Sposób ten wykryty został przypadkowo dzięki denuncjacji, bo ani badania lekarskie, ani zewnętrzne oględziny konia nie są w stanie wykazać jaką metodą zdopingowano go. I dlatego właśnie, że wypadek ten jest tak charakterystyczny i przestępstwo trudne do wykrycia, zawiadomiono o tem wszystkie centrale służby śledczej z prośbą o zwrócenie uwagi na tor wyścigowe. Rzecz prosta, że weźmie to pod uwagę.

— Zawsze to tańsze niż pojenie konia przed biegiem, wiadomo przecie, że używać do tego trzeba dobrego koniaku i to w dużej ilości — dorzucił z uśmiechem jeden z oficerów, biorących udział w konferencji.

— Żal ci każdej kropelki... Rozumiem to — dorzucił ktoś z boku.

— Zastanawiam się, proszę panów — ciągnął dalej naczelnik. — czy nie zorganizować specjalnie wzmocnionej obserwacji i to właśnie przy stajniach. Niech panowie zgłoszą mi do jutra w tej sprawie swoje wnioski.

Odprawa była skończona.

Policjanci odprowadzali do różnych komisariatów zatrzymanych bokmacherów. Wszystkich czekała sprawa w sędzie starościńskim i niestety, niewielka kara. To też z zuchowatemi minami szli do domu, obiecując sobie natychmiast przystąpić do dalszej pracy. W chwilę po odprawie do gabinetu naczelnika urzędu wszedł komisarz, który dokonywał aresztowań i rewizji na mieście.

— Wie pan kogo zastałem jako klienta bokmacherów? — Panią Rite von Deloff. Wie pan naczelnik, tą żonę Jura. Podobno ma ona konie na wyścigach i jak słyszę, rozkochała w sobie dzokieja. Nie sądzę, ażeby działa się to bez powodu. Trzeba będzie obserwować ją przez kilka dni, może to nam wyjaśni wiele spraw, których nie możemy dociec przy pomocy naszych wywiadowców.

Naczelnik zdziwił się.

— Żona Jura? Czy pan się aby nie myli?

— Nie, napewno nie mylę się, w dodatku powiem panu, panie naczelniku, że coraz głośniejszą mówią o nieporozumieniach, jakie wkraśli się do tego zgodnego ongiś małżeństwa. Pani Rita nie widzi już nic innego poza końmi...

— To ciekawe, to istotnie może być dla nas interesujące. Upoważniam pana do poczynienia w tej sprawie wszelkich kroków. Może tą drogą dojdziem wreszcie i do tych wyższych sfer wyścigów, do tych zażywających zaszczytnych tytułów, do hodowców, którzy hodują... kombinacje wyścigowe.

— Warto by istotnie przesłać to towarzystwo. Wie pan, panie naczelniku, że na trybunie właścicieli koni widziałem ostatno kilka osób, które mocno mi się nie podobają. Całe szczęście, że rzeczywiście członkowie towarzystwa są od nich oddzieleni i to zupełnie wyraźnie. Nie każdy trzyma tylko po to konie wyścigowe na torze, ażeby uczestniczyć w poprawie rasy końskiej i osiągać znakomite wyniki hodowlane. Czy wie pan, panie naczelniku, że niepokojąco rośnie liczba ludzi, którzy mają jednego lub dwa konie tylko z zamiarem, ażeby się na nich dorobić. Ci są dla nas równie niebezpieczni, jak i bokmacherzy.

— Ale cóż niestety, kiedy takie jest trudne dojsście do nich.

— Niestety, tem nie mniej nie wolno nam opuścić rąk i ten teren polecam pańskiej obserwacji.

Komisarz skłonił się i wyszedł.

RADJO

11.50: Komunikat meteorolog. 11.57: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.10: Koncert z Warszawy. 13.15: Komunikat gospodarczy. 13.20: Komunikat meteorolog. 15.10: Komunikat eksportowy i gospodarczy z Warszawy. 15.25: Intermezzo muzyczne. 15.35: Od czyt z Warszawy. 15.50: Muzyka lekka (płyty). 16.25: Kurs średni języka francuskiego 16.40: „Dlaczego poświęcamy sportowi tyle uwagi”. 17.00: Recital fortepianowy Jacques'a Marmora. 17.40: Odczyt z Warszawy. 18: Chór szkolny z Warszawy. 19.00: Feljeton sportowy. 19.15: Rozmaitości. 19.25: Komunikaty harcerskie. 19.30: „Pierwsze rozczerwanie artysty”. 20: Muzyka lekka z Warszawy. 21.00: Wiadomości sportowe. 21.10. Recital śpiewaczy Umberto Macneza. 21.40: Słuchowisko p. t. „Radur i Mahulena”. 22.25: Muzyka taneczna. 22.55: Komunikat meteorolog. 23.00 — 24.00: Muzyka taneczna z Warszawy.

Powrót Marszałka Piłsudskiego do Warszawy

Wczoraj rano powrócił z Wilna do Warszawy p. Marszałek Piłsudski.

Jednocześnie powrócili z Druskienik prezes Rady ministrów o-

raz ministrowie i podsekretarze stanu, którzy brali udział w uroczystości otwarcia domu urzędniczego w Druskienikach.

Sprawcy zająć w Radziwiłłowie skazani na więzienie

BIALYSTOK, 6.6. — Dziś przed południem sąd okręgowy w Łomży ogłosił wyrok w procesie o zabicie w Radziwiłłowie.

Mocą wyroku Józef Romatowski skazany został na 2 i pół lat więzienia, Józef Przybyszewski, b. re-

daktor pisma „Młodzi“ na 2 lata więzienia, 7-miu oskarżonych każdy na rok więzienia i 2-ch oskarżonych na rok więzienia z zawieszeniem wykonania wyroku na przeciąg 3-ch lat. Pięciu oskarżonych zostało uniewinnionych.

Repertuar Teatru Polskiego

Środa, dnia 7.6: „Florett i Patapon“, godz. 20.

Ogłoszenia DROBNE

PRACA BIUROWA dla siły męskiej lub żeńskiej, posiadającej praktykę biurową, jest do objęcia z dniem 15 czerwca r. b. Szczegółowe oferty z życiorysem i odpisami świadectw kierować do „Nowego Czasu“ pod „S. K.“

MŁODZIENIEC 15—16 lat, syn uczciwych rodziców znajdzie zajęcie jako goniec-wysyłkowy. Zgłoszenia pisemne z podaniem życiorysu, ewent. świadectw poświadczających o prowadzeniu się, kierować do „Nowego Czasu“ pod „S. K.“

U. - N...

MIŁOŚĆ PRZESTĘPCY

— Nazwisko?
— Goldszajn.
— Wyznanie?
— ?
— Jaką religię Pani wyznaje?
— Żydówka jestem.
— Meżatka?
— Nie.
— Panna?
— Nie! — wdowa jestem.
— A panieńskie nazwisko?
— Rozenblum.
— Ładne nazwisko — pochwalił komisarz, chcąc ją ośmielić. — Proszę się nie lekkać, myślę, że Pani tu nie jest winna, proszę się uspokoić. Więc pani jest gospodynią, czy tak?
— Tak panie?
— A coż oni tu robili?
— Mieszkali.
— Oddawna?
— Kilka tygodni — kłamała.
— A meldowani byli?
Kobieta podniosła błagalnie oczy na komisarza i odpowiedziała z trwogą:
— Nie byli meldowani.
— A, to źle, — dlaczego?
— Nie chcieli, żebym ich meldowała.
— Źle, że Pani zgodziła się na to; będzie Pani pociągnięta do odpowiedzialności.
Kobieta zalała się łzami.
— Panie komisarzu, jestem wdową, męża mi zabito, a żyć trzeba; dobrze mi płacili to ich trzymałam.
— Kto pani męża zabił?
— Na wojnie światowej, — skłamała po krótkim wahaniu, nie chcąc wyjawiać, że jest wdową po bandycie.
— Jak oni nazywali się? Czy to małżeństwo?
— Nie wiem!
— Może kochankowie?
— Może.
— Jak on się nazywał?
— Imię Antoni, a „familja“ nie wiem.
— A ona?
— Olga — kłamała jak najęta.
— Czy Polka?
— Pewno.
— A rozmawiali po polsku, czy inaczej?
— Po polsku, czasem po rusku.
— A może Rosjanie, przyjezdni?
— To możliwe, nie wiem.

— Gdzie Pani była jak to się stało?
— Na mieście.
— Po co?
— Kupić mięsa na obiad, a jak przybyłam, zastałam tylko trupy i już na podwórzu dowiedziałam się, co się stało.
— Czy żyli dobrze między sobą?
— Czasem tak, czasem nie.
— Czem się trudnili?
— Nie wiem.
— A z czego żyli?
— Z gotówki.
— A skąd przybyli?
— Nie wiem, nie mówili.
— A skąd pochodzili?
— Z Rosji.
— Czy często się kłócili i co powodowało ich kłótnie?
— On był suchotnik, a ona zdrowa i ładna. On ją kochał, nie dał na krok się ruszyć bez niego z domu, był zazdrosny.
— Pewno kochanka miała?
— Nie wiem.
— A dziś, czy kłócili się?
W tem miejscu zawahała się, czy odpowiedzieć, co zaszło rano, ale nie chcąc wtrącać innych, odpowiedziała:
— Tak, kłócili się dziś rano, jak jeszcze nigdy, jak u mnie mieszkają.
— A o co im się rozchodziło?
— Nie wiem.
— Czy pani wiedziała, że on posiada broń?
— Nie.
— Proszę pokazać ich rzeczy.
— O, ta szafa co tu stoi i te dwa kufry — pokazała.
— A kto ma klucze?
— Ona zawsze miała klucze przy sobie.
— Niech pan poszuka.
Jeden z agentów podszedł do małego stolika, przy oknie, na którym leżał woreczek z przyczepionym do niego pęczkiem kluczy i podał je komisarzowi. W woreczku były pieniądze: 150 dolarów, kilka marek niemieckich i trzy pięciorublowki złote. Komisarz kazał otworzyć szafę i kufry, w których znaleziono sporo ubrań, sukien i bielizny, — wszystko w dobrym gatunku.
— Musieli być kiedyś bogaci. Czy nie opowiadali? — zapytał jeszcze.
— Tak, słyszałam, że mieli w Rosji dwie kamienice.
— Więc byli zamożni?
— Może, nie wiem.
Komisarz rozglądał się wśród rzeczy w szafie; zauważył drogie futro meskie i ka-

rakułowe, damskie palto. Prócz tego nowe, eleganckie palto fokowe damskie z marką firmową. Spojrzał na markę: firma w Lipsku.
— Czy denat nosił te ubrania i futro na sobie, mieszkając u pani? — zastanowił go, że wszystko to było robione na tegiego mężczyznę i denat mógłby się schować w jednej nogawce, wiszących tu spodni z angielskiego diginału.
— Nie — odrzekła — nigdy nie wychodził z domu, bo był chory na suchoty.
— Czy leczył się u jakiego doktora?
— Nie, nie chciał, zawsze tylko pragnął, żeby jaknajprędzej marzec przyszedł.
— Hm, to jakaś zagadkowa sprawa — mruknął komisarz.
W tem nadszedł jeden z wywiadowców, będących na dole, przy trupie mężczyzny i podał mały, platynowy medalionik na złotym łańcuszku, małe arcydzieło, wysadzane maleńkimi brylantkami.
— Zdjęto to z szyi denata — zameldował.
Komisarz nacisnął przycisk, przyczem odskoczyło małe wieczko, ukazując wewnątrz miniaturową fotografię kobiecego popiersia.
Komisarz spojrział na zmienione rysy denatki, porównyując je z fotografią, przyczem stwierdził podobieństwo.
— Któż oni — mruknął sam do siebie — on Antoni, ona Olga i wszystko — bądź tu teraz mądry! Żadnych papierów, żadnych dokumentów.
— Co pan myśli o tej parze? — zwrócił się do agenta, oglądającego medalion.
— Ja? Mojem zdaniem albo to była para z arystokracji rosyjskiej, mająca poważne powody, by żyć „incognito“, być może w obawie przed agentami bolszewików, albo też para niepospolitych niebieskich ptaków, ukrywająca się przed sprawiedliwością — zakonkludował młody wywiadowca, zadowolony, iż sam komisarz zechciał wysłuchać jego zdania.
Komisarz uśmiechnął się i wycedził przez zęby:
— Tak, zgadłeś zuch, jak nie deszcz, to pogoda i ja jestem tego zdania — a zwracając się do wchodzącego prokuratora powiedział:
— Wątpię, panie prokuratorze, czy pan będzie miał sposobność w tej sprawie, błysnąć swym darem wymowy przed sądem — sprawca i ofiara przeniesli się do wieczności, sprawa ciemna dotychczas — żyli nieznani i odeszli nieznani.
Dalszy ciąg jutro.

ABONAMENT miesięcznie w administracji wżg. zamiejscowy zł. 2.50, zagranicą zł. 5.50.

CENY OGŁOSZEN: Cała strona w tekście zł. 500, pół strony zł. 275, 1 mm wiersz i lamowy opisowe zł. 2.50 specjalne zł. 1.50 reklamy 60 gr., drobne 15 groszy za wvraz W niedziele i dni świąteczne 25 proc. drożej